

Nuorten Lääkärien Yhdistys
Yngre Läkares Förening
Junior Doctors' Association in Finland

Nuorten Lääkärien Yhdistys (NLY) kiittää mahdollisuudesta lausua toimenpideohjelman sisällöstä.

Koulutusmäärien ohjauksen osalta erikoislääkärikoulutuksen yliopistosairaalakeskeisyyttä olisi hyvä tarkastella kriittisesti tietyillä aloilla, kuten psykiatrialla ja fysiatrialla. Nykyisessä resurssipulassa on välttämätöntä pohtia, onko esimerkiksi vuoden mittainen yliopistosairaalajakso todella edellytys erikoislääkärikoulutuksen osaamistavoitteiden saavuttamiselle edellä mainituilla aloilla. Monen nuoren lääkärin kohdalla muutto yliopistosairaalapaikkakunnalle muodostuu kynnyksikysymykseksi erikoistumiskoulutukseen hakeutumista pohdittaessa. Lainsäädännön rajoitteet on siis edelleen syytä ottaa huomioon, kun pohditaan ratkaisuja vaikeutuvaan erikoislääkäripulaan. Vahvistettavien alojen pilottikoulutusraha on erinomainen, tutkittuun tietoon perustuva toimenpide. Myös muiden kannustimien pohdinta on tärkeää, sillä pakolla ei luoda motivaatiota ja sitoutumista.

Toimenpiteet ELSAn hyödyntämiseen myös koulutuskorvauksia ohjaavana sähköisenä järjestelmänä tulee aloittaa viipymättä. ELSA voisi tulevaisuudessa mahdollistaa koulutuskorvausten jakamisen osaamistavoitteiden täyttymisen mukaisesti, mikä osaltaan mahdollistaisi kolmannen sektorin ja yksityisten toimijoiden koulutusoikeuksien laajentamisen ja koulutuksen laadun seurannan. Olisi hyvin epätarkoituksenmukaista kehittää ELSAn rinnalle toinen järjestelmä koulutuskorvauksia varten.

ELSA on erinomainen alusta kerätä niin kouluttajilta kuin erikoistuviltakin palautetta koulutuskäytänteiden kehittämiseksi. Jokaisen koulutusjakson päätteeksi erikoistuvaa voitaisiin pyytää vastaamaan kyselyyn, jonka tuloksia niin yliopisto kuin koulutuspaikatkin voisivat hyödyntää kehittämistyössään. NLY on kiinnostunut selvittämään, olisiko NLY:n ja Lääkäriliiton tekemän Koulutuspaikkakyselyn tiedonkeruun toteuttaminen tulevaisuudessa mahdollista ELSAn kautta yhdessä yliopistojen kanssa.

Ulkomailla kouluttautuneiden ja opiskelevien lääkäreiden tavoittamiseksi tarvitaan konkreettisia tavoitteita tulevina vuosina. Apua yliopistoilta tarvitaan erityisesti heti valmistumisen jälkeisenä aikana jatkokoulutukseen hakeutumiseksi.

NLY näkee koulutuskorvausten laajentamisen yksityis- ja kolmannelle sektorille täysin perusteltuna. Koulutusoikeuksien tulee perustua toimipaikassa toteutettavan koulutuksen laatuun, ei palkanmaksajaan. Sekä koulutuspaikan kriteerien että koulutuskorvausten jakamisen perusteiden tulee olla läpinäkyvät.

On ensiarvoisen tärkeää, että myös yliopistosairaalaklinikoiden koulutuksen laatua valvotaan. Yliopistosairaalaklinikoiden koulutuksen hyvää laatua ei voida pitää itsestäänselvyyttenä. Yliopistosairaaloiden "ristivisaatiot" on kannatettava menettelytapa yliopistosairaalaklinikoiden koulutuksen laadun arvioinnissa, jotta minkäänlaisia eturistiriitilanteita ei pääse syntymään.

Visitaatiokäytänteitä luotaessa tarvitaan menettely tilanteisiin, joissa erikoisalan vastuuhenkilö toteaa, että koulutuspaikan kriteerit eivät ajankohtaisesti täyty. Toimipaikassa työskentelee kyseisellä ajanhetkellä erikoistuvia lääkäreitä, jotka suorittavat parhaillaan työjaksoa, joka on aiemmin hyväksytty osaksi erikoistumiskoulutusta/YEKiä. Koulutusoikeuksia ei tule siten rajoittaa välittömästi, vaan koulutuspaikalle tulee antaa asiassa yksityiskohtainen kirjallinen huomautus ja mahdollisuus tehdä tarvittavat korjaustoimenpiteet tietyssä erikseen määritellyssä ajassa. Kun koulutuspaikalle on annettu

Nuorten Lääkärien Yhdistys
Yngre Läkares Förening
Junior Doctors' Association in Finland

tällainen huomautus, yliopiston on velvoitettava toimipaikan johtavassa asemassa olevia lääkäreitä informoimaan tilanteesta erikoistuvia lääkäreitä.

Mikäli korjaustoimenpiteille varatun ajan jälkeenkään koulutuspaikka ei sovellu lääkärien ammatilliseen jatkokoulutukseen, koulutusoikeuksia tulee rajoittaa ja erikoistujia auttaa löytämään uusi koulutuspaikka.

NLY pitää erittäin tärkeänä, että koulutuspaikoille asetetut laatuksiteerit ovat valtakunnallisesti yhtenäiset. Näin on mahdollista luoda kansallinen listaus yliopistojen yhdessä hyväksymistä koulutuspaikoista.

Osaamistoimikuntien perusajatus jää toimenpideohjelman perusteella vielä epäselväksi ja sitä tulee toimenpideohjelmassa vielä kirkastaa. Onko osaamistoimikunta yliopistossa vaikuttava ryhmittymä vai sijoittuvatko toimikunnat palvelujärjestelmään? Onko osaamistoimikuntia vain yliopistoissa/yliopistosairaaloissa/yliopistosairaala-aloilla? Seuraavatko osaamistoimikunnat erikoistuvan suoriutumista yliopistosairaalan ulkopuolisten työjaksojen aikana etänä ELSAn kautta? Tapaako erikoistuva osaamistoimikuntaa fyysisesti? Onko osaamistoimikunnan tehtävänä seurata yksittäisten erikoistuvien suoriutumista samalla, kun visitaatioilla tähdätään koulutuspaikan ja kouluttajien toiminnan arvioimiseen? Näiden toimintojen keskinäistä suhdetta tulisi toimenpideohjelmassa kuvata tarkemmin.

NLY pitää erinomaisena, että koulutusväyläajattelulla on laaja kannatus ja että väyliä ryhdytään alkavan toimenpideohjelmakauden aikana rakentamaan.

Yliopistojen ja palvelujärjestelmän välisen yhteistyön edistäminen on tärkeää, mutta myös sujuva valtakunnallinen yhteistyö kaikkien viiden yliopiston ja 50 eri erikoisalan välillä on ensiarvoisen tärkeää suomalaisen erikoislääkärikoulutuksen kehittämässä. Uraohjauksen valinnaiskurssin pilotointi Turussa on erinomainen esimerkki siitä, miten uusia käytänteitä on kustannusvaikuttavaa kehittää yhdessä yliopistossa kerrallaan ja vasta sitten lähteä laajentamaan toimintaa kaikkiin yliopistoihin. Valtakunnallisesti yhtenäisten johtamisopintojen kehittäminen on myös hieno askel oikeaan suuntaan. Erikoisalat puolestaan tekevät erinomaista kansallista yhteistyötä osaamistavoitteita laatiessaan.

Kokonaisuudessaan toimenpideohjelma on hyvin laadittu ja sisällöltään se on moniulotteinen ja yksityiskohtainen. Kiitos erinomaisesta työstä erikoislääkärikoulutuksen kehittämiseksi!

Kunnioittaen,
Riku Metsälä
Puheenjohtaja
Nuorten Lääkärien Yhdistys

Lisätietoja tarvittaessa
Katariina Seittenranta, koulutusvaliokunnan puheenjohtaja, katariina.seittenranta@nly.fi
Riku Metsälä, hallituksen puheenjohtaja, riku.metsala@nly.fi